YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)
13 päivänä joulukuuta 2001 *

Asiassa C-79/00,

jonka Tribunal Supremo (Espanja) on saattanut EY 234 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

Telefónica de España SA

vastaan

Administración General del Estado,

Retevisión SA:n osallistuessa asian käsittelyyn,

ennakkoratkaisun televiestinnän yhteenliittämisestä soveltaen avoimen verkon tarjoamisen (ONP) periaatteita yleispalvelun ja yhteentoimivuuden varmistamiseksi 30 päivänä kesäkuuta 1997 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/33/EY (EYVL L 199, s. 32) 4 artiklan 2 kohdan ja 9 artiklan 2 kohdan tulkinnasta,

* Oikeudenkäyntikieli: espanja.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja F. Macken (esittelevä tuomari) sekä tuomarit C. Gulmann, R. Schintgen, V. Skouris ja J. N. Cunha Rodrigues,

julkisasiamies: F. G. Jacobs,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies H. A. Rühl,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Telefónica de España SA, edustajanaan procurador de los Tribunales J. A. García San Miguel Y Orueta,

— Espanjan hallitus, asiamiehenään S. Ortiz Vaamonde,

— Belgian hallitus, asiamiehenään A. Snoecx,

— Italian hallitus, asiamiehenään U. Leanza, avustajanaan avvocato dello Stato G. Aiello,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään C. Schmidt ja G. Valero Jordana,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan Telefónica de España SA:n, edustajinaan abogado R. García Boto ja abogado N. Rabazo Auñón, Espanjan hallituksen, asiamiehenään S. Ortiz Vaamonde, Italian hallituksen, asiamiehenään G. Aiello, ja komission, asiamiehenään G. Valero Jordana, 22.3.2001 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 21.6.2001 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Tribunal Supremo on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle 14.2.2000 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 3.3.2000, EY 234 artiklan nojalla ennakkoratkaisukysymyksen televiestinnän yhteenliittämisestä soveltaen avoimen verkon tarjoamisen (ONP) periaatteita yleispalvelun ja yhteentoimivuuden varmistamiseksi 30 päivänä kesäkuuta 1997 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/33/EY (EYVL L 199, s. 32; jäljempänä direktiivi) 4 artiklan 2 kohdan ja 9 artiklan 2 kohdan tulkinnasta.

2 Tämä kysymys on esitetty oikeudenkäyntiasiassa, jossa asianosaisina ovat Telefónica de España SA (jäljempänä Telefónica), televiestintäpalveluiden tarjoamiseen luvan saanut organisaatio, sekä Administración General del Estado ja jossa on erityisesti kyse siitä, ovatko direktiivin täytäntöönpanemiseksi Espanjan oikeudessa annetun kuninkaan asetuksen tietyt säännökset sopusoinnussa direktiivin kanssa.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön lainsäädäntö

3 Direktiivin 1 artiklan ensimmäisessä kohdassa säädetään, että direktiivin tarkoituksena on yhteisön televerkkojen yhteenliittämisen ja erityisesti palvelujen yhteentoimivuuden turvaaminen ja yleispalvelujen tarjoamisen varmistaminen avoimilla ja kilpailulle avoimilla markkinoilla.

4 Direktiivin johdanto-osan viidennessä perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

" — — telepalveluja ja televiestinnän infrastruktuuria yhteisössä koskevien erityis- ja yksinoikeuksien poistamisen seurauksena televerkkojen tai telepalvelujen tarjoamiseen saatetaan vaatia jonkinlaista jäsenvaltioiden lupaa; televerkkojen tai yleisesti saatavilla olevien telepalvelujen tarjoamiseen kaikkialla yhteisössä tai sen osassa luvan saaneiden organisaatioiden pitäisi voida vapaasti neuvotella yhteisön lainsäädännön mukaisesti kaupallisista yhteenliittämissopimuksista, joita kansalliset sääntelyviranomaiset valvovat ja joihin he voivat tarvittaessa puuttua — — ."

5 Direktiivin johdanto-osan kuudennessa perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

" — — uudentyyppisten telepalvelujen kehityksen nopeuttamiseksi on tärkeätä edistää uusia yhteenliittämismuotoja ja erityistä verkkoon pääsyä muista kuin suurimmalle osalle loppukäyttäjistä tarjotuista verkon liitäntäpisteistä — — ."

6 Direktiivin johdanto-osan 12. perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

" — — kansallisten sääntelyviranomaisten on voitava vaatia organisaatioita liittämään yhteen järjestelmänsä, jos voidaan osoittaa, että se on käyttäjien edun mukaista."

7 Direktiivin 2 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan "yhteenliittämisellä" tarkoitetaan "saman tai toisen organisaation käyttämien televerkkojen fyysistä ja loogista yhteenliittämistä, jotta yhden organisaation käyttäjät voivat olla yhteydessä saman tai toisen organisaation käyttäjien kanssa tai käyttää toisen organisaation tarjoamia palveluja".

8 Direktiivin 3 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä säädetään seuraavaa:

"Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet poistaakseen mahdolliset rajoitukset, jotka estävät yleisten televerkkojen ja yleisesti saatavilla olevien telepalvelujen tarjoamiseen jäsenvaltioilta luvan saaneita teleorganisaatioita neuvottelemasta niiden välisistä yhteenliittämissopimuksista yhteisön lainsäädännön mukaisesti."

9 Direktiivin 4 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

"1. Liitteessä II mainituilla yleisten televerkkojen ja/tai yleisesti saatavilla olevien telepalvelujen tarjoamiseen luvan saaneilla organisaatioilla on oikeus ja, kun tuohon ryhmään kuuluvat organisaatiot sitä pyytävät, velvollisuus neuvotella

yhteenliittämisestä keskenään — —. Kansallinen sääntelyviranomainen voi tapauskohtaisesti suostua väliaikaisesti rajoittamaan tätä velvoitetta siitä syystä, että vaaditulle yhteenliittämiselle on olemassa teknisesti ja taloudellisesti toteutettavia vaihtoehtoja ja ettei vaadittu yhteenliittäminen ole asianmukaisessa suhteessa vaatimusten täyttämiseksi käytössä oleviin voimavaroihin. — —

2. Liitteessä I mainittujen yleisten televerkkojen ja yleisesti saatavilla olevien telepalvelujen tarjoamiseen luvan saaneiden organisaatioiden, jotka ovat merkittävässä markkina-asemassa, on täytettävä kaikki kohtuulliset verkkoon pääsyä koskevat vaatimukset, mukaan lukien verkkoon pääsy muista kuin suurimmalle osalle loppukäyttäjistä tarjotuista verkon liitäntäpisteistä."

10 Direktiivin 9 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

"1. Kansallisten sääntelyviranomaisten on kannustettava riittävään yhteenliittämiseen kaikkien käyttäjien hyväksi ja turvattava se käyttämällä vastuutaan tavalla, joka on taloudellisesti mahdollisimman tehokas ja loppukäyttäjille mahdollisimman hyödyllinen. Kansallisten sääntelyviranomaisten on erityisesti otettava huomioon

— tarve varmistaa tyydyttävät päästä päähän -yhteydet käyttäjille,

— tarve edistää kilpailulle avoimia markkinoita,

— tarve varmistaa yhdenmukaistettujen eurooppalaisten televiestintämarkkinoiden oikeudenmukainen ja asianmukainen kehitys,

— tarve toimia yhteistyössä muiden jäsenvaltioiden vastaavien viranomaisten kanssa,

— tarve edistää Euroopan laajuisten verkkojen ja palvelujen toteuttamista ja kehittämistä, kansallisten verkkojen yhteenliittämistä ja palvelujen yhteentoimivuutta sekä pääsyä näihin verkkoihin ja palveluihin,

— syrjimättömyyden (mukaan lukien yhdenvertainen pääsy) ja suhteellisuuden periaatteet,

— tarve ylläpitää ja kehittää yleispalvelua.

2. — —

Erityisesti liitteessä II esitettyjen organisaatioiden yhteenliittämisen osalta kansalliset sääntelyviranomaiset

— voivat asettaa ennakkotietoja liitteessä VII olevassa 1 osassa luetelluilla aloilla,

— ovat velvollisia edistämään liitteessä VII olevassa 2 osassa mainittujen seikkojen sisällyttämistä yhteenliittämissopimuksiin."

11 Direktiivin liitteessä VII olevassa 1 osassa luetellut alat ovat seuraavat:

"a) Riitojen ratkaisumenettely

b) Yhteenliittämissopimusten julkistamista/saatavuutta sekä määräajoin tapahtuvaan julkistamiseen liittyviä muita velvollisuuksia koskevat vaatimukset

c) Yhdenvertaisen verkkoon pääsyn ja numeroiden siirrettävyyden varmistamista koskevat vaatimukset

d) Järjestelmien jakamista koskevat vaatimukset, niiden rinnakkain sijoittaminen mukaan lukien

e) Olennaisten vaatimusten ylläpidon varmistamista koskevat vaatimukset

f) Numerointiresurssien jakoa ja käyttöä koskevat vaatimukset (mukaan lukien puhelinluettelopalvelujen, hätänumeropalvelujen ja yleiseurooppalaisten numeroiden käyttö)

g) Palvelujen päästä päähän -palvelutason ylläpitämistä koskevat vaatimukset

h) Tarvittaessa sen yhteenliittämismaksun erittelemättömän osan määrittely, jolla katetaan osa yleispalveluvelvoitteiden nettokustannuksista."

12 Samassa liitteessä olevan 2 osan c, m ja o kohdassa mainitaan seuraavat seikat:

"c) Yhteenliittämispisteiden sijainnit

— —

m) Yhdenvertaisen verkkoon pääsyn toteuttaminen

— —

o) Liitännäis-, lisä- ja kehittyneiden palvelujen käyttö."

13 Tilaajayhteyksien eriytetystä tarjonnasta — kilpailun mahdollistaminen kaikessa sähköisessä viestinnässä, mukaan luettuina laajakaistamultimedia ja nopea Internet — 25 päivänä toukokuuta 2000 annetun komission suosituksen 2000/417/EY (EYVL L 156, s. 44) 1 artiklan 2 kohta kuuluu seuraavasti:

"Rajoittamatta yhteisön kilpailusääntöjen soveltamista suositellaan, että niissä jäsenvaltioissa, joissa tilaajayhteyksien tarjontaa ei ole vielä täydellisesti eriytetty, toteutetaan tarvittavat oikeudelliset ja sääntelytoimet, jotta ilmoitettujen operaattoreiden kuparijohtopohjaisten tilaajayhteyksien täysin eriytettyä käyttöoikeutta tarjotaan 31 päivään joulukuuta 2000 mennessä selkein, oikeudenmukaisin ja syrjimättömin ehdoin."

Kansallinen lainsäädäntö

14 Direktiivi saatettiin osaksi Espanjan oikeutta yhteenliittämisestä sekä pääsystä yleisiin verkkoihin ja numeroinnista 24.7.1998 annetulla kuninkaan asetuksella 1651/1998 (Boletín Oficial del Estado nro 181, 30.7.1998, s. 25865; jäljempänä kuninkaan asetus 1651/1998), jolla hyväksyttiin asetus yleisen televiestintälain 11/1998 II osaston täytäntöönpanemisesta.

15 Kuninkaan asetuksen 1651/1998 9 §:ssä säädetään seuraavaa:

"Määräävässä asemassa olevia yleisten televiestintäverkkojen operaattoreita koskevat seuraavat velvoitteet:

— —

3. Yhteenliittämisen tarjoaminen paikallisiin kytkentäkeskuksiin ja ylemmällä kytkentätasolla oleviin kytkentäkeskuksiin.

Jos määräävässä asemassa olevan operaattorin tiettyihin kytkentäkeskuksiin ei teknisistä syistä ole väliaikaisesti mahdollista yhdistää, operaattorin on ilmoitettava arvio aikataulusta, jolloin yhteenliittämiselle välttämättömät tekniset muutokset on tehty näissä keskuksissa.

Televiestintämarkkinakomitea voi edellyttää operaattoreilta teknisiä perusteluja sille, miksi ne eivät tarjoa yhteenliittämistä tiettyihin kytkentäkeskuksiin, ja vaatia sellaisten teknisten vaihtoehtojen käyttöönottoa, joiden avulla virtuaalinen yhteenliittäminen näihin keskuksiin on väliaikaisesti mahdollista; yhteenliittäminen on kuitenkin toteutettava sillä tavoin, että sovelletaan samanlaisia teknisiä, taloudellisia ja toiminnallisia ehtoja kuin tilanteessa, jossa olisi kysymys suorasta yhteenliittämisestä mainittuihin kytkentäkeskuksiin.

4. Tilaajayhteyden käyttöoikeuden järjestäminen sinä päivänä ja niillä edellytyksillä, jotka Ministerio del Fomento sille mahdollisesti asettaa televiestintämarkkinakomitean lausunnon perusteella.

5. Sellaisten yhteenliittämissopimusten salliminen, joissa mainitaan ehdot palveluille, joita ei ole otettu yhteenliittämistä koskevaan viitetarjoukseen.

— — "

Kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä oleva asia

16 Koska Telefónica on katsonut, että kuninkaan asetuksen 1651/1998 tietyt säännökset ovat lainvastaisia sillä perusteella, että Espanjan hallitus oli ylittänyt direktiivin täytäntöönpanossa sillä olevan sääntelyvallan rajat, Telefónica on nostanut Tribunal Supremossa kanteen, jossa se on erityisesti vaatinut kuninkaan asetuksen 9 §:n 3—5 momentin kumoamista.

17 Kansallisen tuomioistuimen mukaan vaikuttaa siltä, että direktiivin perusteella yhteenliittämispisteet määritetään tarkemmin operaattoreiden välisissä neuvotteluissa, koska tätä seikkaa ei mainita direktiivin liitteessä VII olevassa 1 osassa, jossa luetellaan ne alat, joita koskevia ennakkoehtoja kansalliset sääntelyviranomaiset voivat asettaa.

18 Kansallinen tuomioistuin katsoo, että tämä alustava päätelmä voi olla vaikeasti yhteensovitettavissa direktiivin 4 artiklan 2 kohdassa säädetyn yleisperiaatteen kanssa, jonka mukaan merkittävässä markkina-asemassa olevien operaattoreiden on täytettävä kaikki kohtuulliset verkkoon pääsyä koskevat vaatimukset. Kansallisen tuomioistuimen mukaan tämä velvoite näyttää koskevan kaikkia tältä osin välttämättömiä fyysisiä osia, joihin kuuluvat myös yhteenliittämispisteet, joihin näin ollen muiden operaattoreiden pitäisi päästä rajoituksetta.

19 Näiden perusteluiden valossa Tribunal Supremo on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

"Kun televiestinnän yhteenliittämisestä soveltaen avoimen verkon tarjoamisen (ONP) periaatteita yleispalvelun ja yhteentoimivuuden varmistamiseksi 30 päivänä kesäkuuta 1997 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/33/EY 4 artiklan 2 kohtaa ja 9 artiklan 2 kohtaa sekä direktiivin liitteessä VII olevaa 2 osan c kohtaa tulkitaan yhdessä, onko sallittua

a) että kansalliset sääntelyviranomaiset asettavat merkittävässä markkina-asemassa olevalle operaattorille ennakolta velvoitteen järjestää muille operaattoreille tilaajayhteyden käyttöoikeuden ja tarjota yhteenliittämistä paikallisiin kytkentäkeskuksiin ja ylemmällä kytkentätasolla oleviin kytkentäkeskuksiin,

b) vai onko sitä vastoin niin, että kansalliset sääntelyviranomaiset voivat, siltä osin kuin kyseessä on pääsy verkkoon ja yhteenliittäminen näihin tiettyihin

verkon liitäntäpisteisiin, ainoastaan 'edistää' eri operaattoreiden välillä käytäviä neuvotteluja, mutta eivät voi asettaa merkittävässä markkina-asemassa olevalle operaattorille ennakolta yhtäaikaa sekä velvollisuutta mahdollistaa pääsy verkkoon että velvollisuutta mahdollistaa yhteenliittäminen?"

Ennakkoratkaisukysymys

Yhteisöjen tuomioistuimelle esitetyt huomautukset

20 Telefónica väittää, että siltä osin kuin on kyse pääsystä verkkoon ja yhteenliittämisestä verkon liitäntäpisteisiin, kansallinen sääntelyviranomainen ei direktiivin mukaan voi ennakolta asettaa näitä koskevia velvoitteita merkittävässä markkina-asemassa olevalle operaattorille. Direktiivin perusteella kansalliset sääntelyviranomaiset voivat ainoastaan edistää sitä, että operaattorit sopivat keskinäisissä sopimuksissaan tästä kysymyksestä. Tätä tulkintaa tukee myös direktiivin johdanto-osan viides perustelukappale, 3 artikla ja 9 artiklan 2 kohta.

21 Telefónica korostaa, että direktiivin 4 artiklan 1 kohdasta ilmenee yhtä lailla, että yhteenliittäminen on oikeus, johon liittyy neuvotteluvelvollisuus, ja että tämän vuoksi sopimuspuolten täytyy saada omasta tahdostaan sopia yhteenliittämisen ehdoista eikä ehtojen vahvistaminen kuulu kansalliselle sääntelyviranomaiselle.

22 Yhteisön viranomaiset ovat parhaillaan määrittelemässä tilaajayhteyden käyttöoikeutta koskevia sääntöjä, mikä on Telefónican mukaan osoitus siitä, että direktiivissä ei sallita sitä, että kansalliset sääntelyviranomaiset asettavat tai ennakolta määrittelevät tilaajayhteyden käyttöoikeutta koskevat ehdot.

23 Espanjan hallitus huomauttaa aluksi siitä, että direktiiviin ei sisälly säännöksiä, jotka koskevat tilaajayhteyden käyttöoikeutta. Komission suosituksessa 2000/417/EY jäsenvaltiot kuitenkin velvoitetaan 31.12.2000 mennessä tarjoamaan tilaajayhteyksien käyttöoikeutta. Näin ollen on yhteisön oikeuden mukaista, että jäsenvaltio edellyttää oikeutta käyttää tilaajayhteyttä ja asettaa pääsylle tiettyjä ehtoja.

24 Espanjan ja Italian hallitukset väittävät televiestintäverkkojen välisen yhteenliittämisen osalta pääasiallisesti, että yhteisön lainsäädännössä sallitaan se, että kansalliset viranomaiset velvoittavat merkittävässä markkina-asemassa olevat operaattorit tarjoamaan yhteenliittämistä paikallisiin kytkentäkeskuksiin ja ylemmällä kytkentätasolla oleviin kytkentäkeskuksiin. Jos jäsenvaltio katsoo, että markkinat eivät ole täysin avoimia kilpailulle eikä käyttäjien etuja ole taattu sen vuoksi, että merkittävässä markkina-asemassa oleva operaattori kieltää yhteenliittämisen tiettyihin verkon tasoihin, jäsenvaltio voi direktiivin tarkoituksen sekä sen 1 artiklan ja 9 artiklan valossa velvoittaa kyseisen operaattorin tarjoamaan tällaista yhteenliittämistä.

25 Komission mukaan direktiivin 1 artiklasta ilmenee, että direktiivillä on yhdenmukaistettu kyseisen alan säännökset vain osittain. Direktiivissä sallitaan siis periaatteessa se, että jäsenvaltiot täydentävät sitä asettamalla merkittävässä markkina-asemassa oleville operaattoreille uusia velvoitteita. Näin ollen se, että kansalliset sääntelyviranomaiset asettavat ennakolta merkittävässä markkina-asemassa olevalle operaattorille velvoitteen järjestää muille operaattoreille tilaajayhteyden käyttöoikeuden ja tarjota yhteenliittämistä paikallisiin kytkentäkeskuksiin ja ylemmällä kytkentätasolla oleviin kytkentäkeskuksiin, ei ole direktiivin vastaista.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

26 Aluksi on todettava, että direktiivin 1 artiklan ensimmäisen kohdan perusteella direktiivin tarkoituksena on erityisesti televerkkojen yhteenliittämisen ja palve-

lujen yhteentoimivuuden turvaaminen ja yleispalvelujen tarjoamisen varmistaminen avoimilla ja kilpailulle avoimilla markkinoilla.

27 Direktiivin johdanto-osan viidennen perustelukappaleen mukaan näiden tavoitteiden saavuttamiseksi etusijalle asetetaan televiestintäpalveluita tarjoavien operaattoreiden väliset kaupalliset neuvottelut.

28 Direktiivin johdanto-osan viidennen ja 12. perustelukappaleen perusteella voidaan kuitenkin katsoa, että direktiivin perusteella jäsenvaltiot voivat rajoittaa kyseisten operaattoreiden sopimusvapautta yhteenliittämissopimusten tekemisen osalta, jotta voidaan taata näiden sopimusten tarkoituksenmukaisuus.

29 Toisaalta on muistettava, että direktiivillä luodaan ainoastaan yleiset puitteet, joiden rajoissa direktiivin tavoitteeseen pyritään, kuten johdanto-osan toisesta perustelukappaleesta ilmenee. Direktiivillä ei näin ollen pyritä täydelliseen yhdenmukaistamiseen.

30 Direktiivin 4 artiklan 2 kohtaa ja 9 artiklan 2 kohtaa on tulkittava näiden näkökohtien valossa.

31 Direktiivin 4 artiklan 2 kohdan sanamuodosta ilmenee, että siinä säädetään yksinomaan merkittävässä markkina-asemassa oleville operaattoreille kuuluvista velvollisuuksista.

32 Se seikka, että merkittävässä markkina-asemassa olevien operaattoreiden on täytettävä direktiivin 4 artiklan 2 kohdan mukaan ainoastaan kohtuulliset verkkoon pääsyä koskevat vaatimukset, ei tarkoita sitä, että tässä samassa säännöksessä kiellettäisiin jäsenvaltioita sallimasta se, että niiden kansalliset sääntelyviranomaiset asettavat näille samoille operaattoreille ennakolta pääsyyn liittyviä ehtoja tai velvoitteita.

33 Näin ollen direktiivin 4 artiklan 2 kohdan perusteella ei voida tehdä sellaista päätelmää, että tämä säännös olisi esteenä sille, että jäsenvaltio antaa säännöksiä, joiden nojalla kansallinen sääntelyviranomainen voi velvoittaa merkittävässä markkina-asemassa olevan operaattorin järjestämään tilaajayhteyden käyttöoikeuden ja tarjoamaan yhteenliittämistä paikallisiin kytkentäkeskuksiin ja ylemmällä kytkentätasolla oleviin kytkentäkeskuksiin.

34 Edelleen on muistettava, että direktiivin 9 artiklan 2 kohdassa säädetään, että kansalliset sääntelyviranomaiset voivat asettaa ennakkoehtoja direktiivin liitteessä VII olevassa 1 osassa luetelluilla aloilla ja ovat velvollisia edistämään saman liitteen 2 osassa mainittujen seikkojen sisällyttämistä yhteenliittämissopimuksiin.

35 Tämän säännöksen sanamuodosta ei voida tehdä sellaista päätelmää, että jäsenvaltiot eivät voi sallia sitä, että niiden sääntelyviranomaiset asettavat ennakolta sellaisia ehtoja tai velvoitteita, jotka koskevat muita kuin direktiivin liitteessä VII olevassa 1 osassa lueteltuja aloja.

36 Toisaalta olisi tämän tuomion 26—29 kohdasta ilmenevien direktiivin tarkoituksen ja systematiikan vastaista, jos jäsenvaltiot eivät voisi sallia sitä, että niiden kansalliset sääntelyviranomaiset asettavat ennakolta ehtoja tai velvoitteita, jotka koskevat direktiivin liitteessä VII olevassa 2 osassa mainittuja seikkoja, vaikka tämä ehtojen tai edellytysten asettaminen olisi kilpailun ja käyttäjien etujen edistämiseksi tarpeellista.

37 Nämä perustelut kokonaisuutena huomioon ottaen ennakkoratkaisukysymykseen on vastattava niin, että direktiivin 4 artiklan 2 kohtaa ja 9 artiklan 2 kohtaa on tulkittava siten, että ne eivät ole esteenä sille, että jäsenvaltiot sallivat kansallisten sääntelyviranomaisten asettavan merkittävässä markkina-asemassa olevalle operaattorille ennakolta velvoitteen järjestää muille operaattoreille tilaajayhteyden käyttöoikeus ja tarjota näille muille operaattoreille yhteenliittämistä paikallisiin kytkentäkeskuksiin ja ylemmällä kytkentätasolla oleviin kytkentäkeskuksiin.

Oikeudenkäyntikulut

38 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Espanjan, Belgian ja Italian hallituksille ja komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on ratkaissut Tribunal Supremon 14.2.2000 tekemällään päätöksellä esittämän kysymyksen seuraavasti:

Televiestinnän yhteenliittämisestä soveltaen avoimen verkon tarjoamisen (ONP) periaatteita yleispalvelun ja yhteentoimivuuden varmistamiseksi 30 päivänä kesäkuuta 1997 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/33/EY 4 artiklan 2 kohtaa ja 9 artiklan 2 kohtaa on tulkittava siten, että ne eivät ole esteenä sille, että jäsenvaltiot sallivat kansallisten sääntelyviranomaisten asettavan merkittävässä markkina-asemassa olevalle operaattorille ennakolta velvoitteen järjestää muille operaattoreille tilaajayhteyden käyttöoikeus ja tarjota näille muille operaattoreille yhteenliittämistä paikallisiin kytkentäkeskuksiin ja ylemmällä kytkentätasolla oleviin kytkentäkeskuksiin.

Macken Gulmann Schintgen

Skouris Cunha Rodrigues

Julistettiin Luxemburgissa 13 päivänä joulukuuta 2001.

R. Grass

kirjaaja

F. Macken

kuudennen jaosto puheenjohtaja